

РЕШЕНИЕ

№ 1401

гр. София, 13.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в публично заседание на 03.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Анжела Савова, като разгледа дело номер **7710** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. във вр. с чл. 226 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е след като с Решение № 6902/24.06.2025 г. на Върховния административен съд (ВАС) по адм. дело № 2550/2025 г., е отменено Решение № 2145/20.01.2025 г. по адм. дело № 5533/2024 г. на Административен съд – София-град (АССГ) и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав.

Образувано е по жалба на Г. П. Г., чрез адв. Н. Г., срещу Решение № 2153-18-8/30.04.2024 г. на директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) – С., с което е потвърдено Разпореждане № 2107-18-65#4/06.03.2024 г. на ръководител „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ – С.. С разпореждането е възобновено изплащането на пенсията на жалбоподателя, но едновременно с това е отменено разпореждането, с което през 2017 г. му е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст (ЛПОСВ) при условията на § 4, ал. 2 ПЗР на КСО, и е постановен отказ за отпускане на ЛПОСВ, като е прието, че жалбоподателят не притежава необходимия сбор от възраст и осигурителен стаж и не доказва изискуемия стаж, положен при условията на чл. 104, ал. 3 КСО.

Жалбоподателят излага доводи за незаконосъобразност на оспореното решение като постановено при нарушение на материалния закон и при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила - отменителни основания по чл. 146, т. 3 и 4 АПК.

По същество поддържа, че административният орган е изградил отказа и отмяната по чл. 99 КСО върху предположения и съмнения относно документите, ползвани при отпускането на пенсията

през 2017 г., без да е установено по надлежен ред документите да са неистински или с невярно съдържание. Поддържа и възражението, че трудовата книжка и военната книжка не са му върнати и до настоящия момент, като се твърди да са върнати „на друго лице“, поради което той е поставен в обективна невъзможност да представи оригиналите при повторните изисквания през 2018–2019 г. и по-късно. Счита, че оспорването на истинността на документите се въвежда твърде късно и без конкретизация какво точно се счита за неистинско.

Прави искане оспореният акт да бъде отменен и преписката върната за ново произнасяне. Претендира разноси по делото. Жалбоподателят се представлява от адв. Н. Г., Адвокатска колегия – П..

Ответникът – директорът на Териториално поделение на Националния осигурителен институт – С. оспорва жалбата като неоснователна. Поддържа, че органът е провел пълно изясняване при служебното начало и че съгласно трайната практика тежестта да се установи претендиран по-голям стаж и доход е на осигуреното лице, когато твърди такива извън признатите от пенсионния орган. Счита, че решаващи в случая са първичните документи – ведомостите за заплати, и че когато лицето не фигурира във ведомостите за съответните осигурители, вторичните документи (трудова книжка, УП-документи) не могат да бъдат кредитирани, тъй като те се издават въз основа на ведомостите. В конкретика сочи, че по архивните ведомости в НОИ за „М. П.“ – [населено място] жалбоподателят фигурира само за 5 месеца през 1989 г., а за „М.“ – Б. (с правоприменик) изобщо не фигурира във ведомостите, поради което правилно е зачетен стаж по чл. 104, ал. 3 КСО в размер 5 месеца, плюс наборна военна служба 2 г. 0 м. 29 дни и общ стаж, превърнат към трета категория, 3 г. 3 м. 29 дни – недостатъчен за пенсия по § 4, ал. 2 ПЗ на КСО.

Прави искане жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Ответникът се представлява от юрк. Н..

Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав, след като обсъди твърденията, доводите и възраженията на страните, и провери оспорения акт с оглед правомощията си по чл. 168, ал. 1 АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

На 18.03.2013 г. Г. П. Г. е подал заявление с вх. № МП-31144 до Териториално поделение на Националния осигурителен институт – С. за отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване. По подаденото заявление е издадено Разпореждане № 10 по протокол № N58025 от 28.03.2013 г., с което на Г. е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване.

На 22.06.2017 г. Г. Г. е подал заявление с № 2113-18-431 до Териториално поделение на НОИ – С. за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст. По това заявление е издадено Разпореждане № 5 по протокол № N01296 от 08.08.2017 г. на ръководител „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ – С., с което на жалбоподателя е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на § 4, ал. 2 от ПЗР на КСО.

При отпускането на пенсията през 2017 г. е извършена проверка на верността на данните, отразени в УП-2 изх. № 194 от 21.11.1994 г. и в трудова книжка № 1131 от 05.01.1981 г., въз основа на която на Г. е зачетен осигурителен стаж за периода от 05.01.1981 г. до 12.09.1994 г. на длъжност „подземен миньор“ при осигурителя „Каменовъглена мина П.“, както и за периода от 26.09.1994 г. до 07.10.1996 г. на длъжност „работник“ при осигурителя „М.“ – Б..

През 2018 г. от Г. Г. е изискано да представи военна книжка № 021907 от 15.09.1978 г. и трудова книжка № 1131 от 05.01.1981 г., като е посочено, че същите са били върнати с опис на върнати документи от 16.08.2017 г. Г. не е представил изисканите документи, като е заявил, че същите са били предадени на пълномощника му Т. Т., не се намират при него и не може да ги представи в ТП на НОИ – С..

През 2019 г. оригиналите на документи по пенсионната преписка на Г. Г. са били изисквани и предавани във връзка с извършвана проверка по преписка № 342р-586/2019 г. по описа на ОДМВР – С..

На 19.03.2019 г. с Разпореждане № 2123-18-29#1 на ръководител „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ – С. личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на Г. Г., отпусната по § 4, ал. 2 от ПЗР на КСО, е спряна. Разпореждането е обжалвано по административен ред и е потвърдено с Решение № 1040-18-40 от 14.06.2019 г. на директора на ТП на НОИ – С.. По съдебен ред разпореждането за спиране е оспорено пред Административен съд – София-град, който с Решение № 6668 от 08.11.2019 г., постановено по адм. д. № 8204/2019 г., е отхвърлил жалбата на Г. Г. като неоснователна. Решението е обжалвано пред Върховния административен съд, който с Разпореждане № 1642 от 31.01.2020 г. е прекратил касационното производство.

На 24.02.2020 г. с Разпореждане № 2175-18-21#1 ръководител „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ – С. е отменил Разпореждане № 5 от 08.08.2017 г. по протокол № N01296, с което е била отпусната личната пенсия за осигурителен стаж и възраст на Г. Г., и е постановил отказ за отпускане на такава пенсия.

На 12.05.2020 г. с Разпореждане № РНП-2-4-18-00751976 е разпоредено възстановяване на недобросъвестно получена сума за пенсия.

След административно обжалване двата акта са потвърдени с Решение № Ц 1040-18-12 от 15.07.2020 г. на директора на ТП на НОИ – С.. С Решение № 1527 от 11.03.2021 г., постановено по адм. д. № 8284/2020 г. на АССГ, разпорежданията са отменени.

В изпълнение на Решение № 1527/11.03.2021 г. директорът на ТП на НОИ – С. е издал Решение № 1040-18-45 от 12.07.2021 г., с което е отменил Разпореждане № 2175-18-21#1/24.02.2020 г. и е върнал преписката на ръководителя „Пенсионно осигуряване“ за изпълнение на указанията на съда.

Това решение е обжалвано и с Решение № 5139 от 28.07.2022 г., постановено по адм. дело № 8980/2021 г. на АССГ, е прогласена нищожността му, като с Решение № 5555 от 29.05.2023 г. по адм. дело № 9665/2022 ВАС е оставил в сила решението на първата инстанция.

На 15.06.2021 г. Г. Г. е подал заявление с № 2107-18-65 за възобновяване на личната си пенсия за осигурителен стаж и възраст.

С Определение № [ЕГН] / 2107-18-65#1 от 15.07.2021 г. искането е оставено без разглеждане на основание чл. 27, ал. 2, т. 2 АПК. Определението е отменено с Определение № 6867 от 16.09.2021 г., постановено по адм. д. № 8099/2021 г. на АССГ.

На 13.10.2021 г. е издадено Разпореждане № 2107-18-65#2, с което е отказано възобновяване на пенсията поради образувано ДП №44/2019 г. Разпореждането е потвърдено с Решение №1040-18-9 от 31.01.2022 г., което е отменено с Решение № 9300 от 05.10.2023 г., постановено по адм. дело № 637/2023 г. на ВАС, като преписката е върната за ново произнасяне.

На 06.03.2024 г., в изпълнение на решението на ВАС, е издадено Разпореждане № 2107-18-65#4, с което е възобновено изплащането на пенсията, отменено е Разпореждане № 5/08.08.2017 г. за отпускане на ЛПОСВ и е отказано отпускането ѝ по § 4, ал. 2 ПЗР на КСО.

По жалба на Г. Г. срещу това разпореждане директорът на ТП на НОИ – С. е издал Решение № 2153-18-8 от 30.04.2024 г., което е предмет на настоящото съдебно производство, образувано след отмяната и връщането на делото от Върховния административен съд с задължителни указания. В отменителното решение ВАС е приел, че първоинстанционният съд е постановил валиден и допустим, но неправилен съдебен акт поради съществени нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост – липса на самостоятелни фактически установявания, формално изброяване на доказателствата без обсъждането им поотделно и в съвкупност и необсъждане на

релевантни доводи на страните, включително относно характера и доказателствената сила на УП-2, твърденията за наличието/движението на документи в пенсионното досие и довода за нищожност/противоречие с влезли в сила съдебни актове.

В мотивите на Решение № 2153-18-8/30.04.2024 г. директорът на ТП на НОИ – С. подробно е описал извършените служебни проверки и доказателствата, на които основава извода си за „неправилно отпусната пенсия“. По същество органът е приел, че условията на § 4, ал. 2 ПЗР на КСО изискват 10 години стаж при условията на чл. 104, ал. 3 КСО и сбор възраст+стаж 90 при минимална възраст за мъжете 52 години (за приложимия режим), като при новата преценка е зачетен стаж по чл. 104, ал. 3 КСО само 5 месеца, военна служба 2 г. 0 м. 29 дни и общ превърнат стаж 3 г. 3 м. 29 дни.

Този извод органът е обосновал, от една страна, с резултати от проверка на архивни ведомости за заплати, съхранявани в НОИ, а от друга – с проверки при правоприменик на „М.“ – Б..

По отношение на „М. П.“ – [населено място], в административното решение е отразено, че от ТП на НОИ – К. са предоставяни данни по ведомости, от които е установено, че за периодите, за които са налични ведомости в архива, лице с имена „Г. П. Г.“ не фигурира за времето от м.01.1981 г. до м.12.1994 г., с изключение на месеците юли 1989 г., август 1989 г., октомври 1989 г., ноември 1989 г. и декември 1989 г., за които лицето е отчетено и от които органът извежда стаж от 5 месеца. В същото време е отразено, че в разплащателните документи в същата ведомост/масиви се среща лице с близки имена „Г. П. Н.“, като за него има отразяване по ведомости за значителни периоди, включително за: м.04.1984 г. – м.06.1989 г., м.09.1989 г., м.01.1990 г. – м.12.1990 г., както и м.06.1992 г. – м.08.1993 г. Органът е потърсил информация от Столична община – район „Л.“ и е приел, че няма данни Г. П. Г. да е променял имената си, поради което е направен извод, че се касае за две различни лица.

По отношение на „М.“ – Б., в административния акт е посочено, че след служебно изискана проверка от контролните органи, обективизирана в констативен протокол от 10.09.2019 г., е прието, че лице с имена „Г. П. Г.“ не фигурира в разплащателните ведомости за проверявания период при „М.“ – Б., с правоприменик „Инфра строй“ ООД, поради което проверката „не може да потвърди“ стаж по трудова книжка за периода 26.09.1994 г. – 07.10.1996 г.

Органът е обсъдил и съдбата на УП-2 с рег. № 194/21.11.1994 г., като е отразено, че документът е бил приобщаван към полицейска преписка и впоследствие към досъдебно производство, и че по писмо на СГП от 29.12.2023 г. документът е бил обект на криминалистично изследване – графическа експертиза, насочена към установяване дали е изготвен от обвиняемите лица по конкретно досъдебно производство, като е посочено, че експертизата е изключила такава възможност спрямо посочените обвиняеми. В същото време органът е посочил и, че документът не е изследван относно автентичността/авторството на подписите, тъй като не са установени счетоводител/ръководител, които да са подписали документа (подписите са без изписани имена). Въпреки това органът е направил решаващото заключение, че при положение че „Г. П. Г.“ не фигурира във ведомостите за периода 01.01.1990 г. – 31.12.1992 г., е „логически невъзможно“ УП-2 да е издадено след документална проверка и „може да се твърди“, че документът е с невярно съдържание.

Именно на тази основа директорът е потвърдил разпореждането за отмяна на отпускането по чл. 99, ал. 1, т. 2, б. „г“ КСО и отказ по § 4, ал. 2 ПЗР на КСО.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима – подадена е от лице с правен интерес (адресат на неблагоприятния акт), срещу подлежащ на съдебно обжалване административен акт по чл. 118, ал. 1 КСО, в законоустановения срок.

Разгледана по същество жалбата е основателна:

Разпорежданията за отпускане, изменение, спиране, възобновяване и прекратяване на пенсии се издават по чл. 98 КСО. Влязлото в сила отпускателно разпореждане може да бъде отменено/изменено по чл. 99, ал. 1, т. 2, б. „г“ КСО, когато се установи, че пенсията е неправилно отпускната.

Материалноправната предпоставка за ЛПОСВ при облекчени условия в разглеждания контекст е § 4, ал. 2 ПЗР на КСО (в относимата редакция за режима, по който е отпускната пенсията през 2017 г.), във връзка с чл. 104, ал. 3 КСО относно стаж при подземни/минни работи и превръщането му. Спорът по настоящото дело обаче не е „първично“ отпускане, а отмяна на вече отпускнато право, което пряко поставя въпроса дали са налице доказани основанията по чл. 99 КСО.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган и в изискуемата форма, но е незаконосъобразно поради допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и неправилно приложение на материалния закон.

Действително, както сочи административния орган, в пенсионното производство ведомостите за заплати са първичен източник на данни за положен труд и осигуряване, а трудовата книжка и УП-документите по правило се издават въз основа на първични документи. Това обаче не означава, че всяко „нефигуриране“ по част от наличните ведомости автоматично установява неправилно отпускане на вече отпускната пенсия, нито че органът може да достигне до отнемане на правото по чл. 99 КСО чрез презумпции и логически предположения, без да разсее обосноващите съмнения относно пълнотата на проверката, идентификацията на лицето и движението на оригиналните документи. Съдът намира за необходимо да уточни, че в настоящото производство не се въвежда различен или „по-висок“ стандарт на доказване извън предвидения в закона. Изискването на чл. 99, ал. 1, т. 2, б. „г“ КСО пенсията да е „неправилно отпускната“ предполага това обстоятелство да бъде установено от административния орган, който дерогира влязъл в сила отпускателен акт. "Установяването" по смисъла на посочената норма изисква пълно и главно доказване на релевантните факти, като при съмнение относно тяхното съществуване или обхват предпоставката за отмяна не може да се приеме за доказана.

На първо място, съдът констатира, че решаващият извод на органа – „жалбоподателят няма стаж при „М. П.“ за конкретни периоди и няма стаж при „М.“ – Б.“ – е изграден върху отрицателен факт: „не фигурира във ведомостите“. Подобно заключение би имало категорична доказателствена стойност само ако е ясно установено, че са проверени всички ведомости за целия спорен период, че архивният масив е изчерпателен и че проверката е извършена по начин, изключващ грешки при идентификацията. В случая обаче от самия административен акт се вижда, че органът работи с „наличните“ ведомости в архива и прави извод за периоди, обхващащи десетилетия, включително организационни и правни трансформации на осигурителите. При такава фактическа обстановка органът е длъжен да обоснове не само, че в наличните ведомости жалбоподателят не се открива, но и че липсата му е установена в пълен, изчерпателен и надежден масив, или поне да обсъди риска от непълнота и да изследва алтернативните източници на информация за идентификация (длъжност, подразделение, номер, ЕГН/лични данни, подписи, щатни разписания, трудови договори, приемо-предавателни протоколи, разплащателни ведомости по обекти/участъци, архиви при правоприменици и др.). Такъв анализ в процесния акт не е проведен в достатъчна степен, а изводът е категоричен, което не съответства на изискването да „се установи“ по чл. 99 КСО.

На следващо място, съдът приема за непълно изследвано обстоятелството за изключително близките имена във ведомостите – „Г. П. Г.“ и „Г. П. Н.“. Административният орган правилно е направил справка за липса на промяна на имената на жалбоподателя. Но при наличие на близки

имена и при положение, че именно ведомостите са решаващият доказателствен източник, служебното начало изисква органът да изследва въпроса значително по-детайлно, а не да приключи анализа с извода „става въпрос за две различни лица“. Проверката за липса на промяна на имената на жалбоподателя изключва единствено хипотезата на формална промяна на името по административен ред, но не изчерпва въпроса за правилната идентификация на лицето в първичните счетоводни документи. Когато именно разплащателните ведомости се приемат като решаващ доказателствен източник, административният орган следва да установи индивидуализацията на лицето и чрез други налични идентификатори в самите ведомости (длъжност, участък, периодичност, възнаграждение, подписи или вътрешни означения), а не да извежда категоричен извод единствено от несъвпадение в имената. Причината е, че в конкретните архивни данни, които самият орган е възпроизвел, се наблюдава разслоение по периоди, което поражда реален риск от идентификационна грешка и от неправилно определяне на стажа. По ведомости за „М. П.“ в архива се сочи, че „Г. П. Г.“ фигурира именно за месеците юли, август, октомври, ноември и декември 1989 г., а в останалите периоди се среща „Г. П. Н.“ – включително за 04.1984–06.1989, 09.1989, 01.1990–12.1990 и 06.1992–08.1993. Това разпределение само по себе си е необичайно и изисква проверка дали действително става дума за две различни лица, дали не е налице грешка при изписването/въвеждането във ведомости, дали не е налице смесване на лични картони, дали длъжността, участъкът, разрядът, възнаграждението, подписите, почеркът, вътрешните идентификатори във ведомостите (ако има такива), или други данни сочат към идентичност/различност. В административния акт липсва подобно съдържателно сравнение. Органът дори отчита, че „липсва автентичен подпис“ за сравнение за определени периоди (по неговите мотиви), което само засилва необходимостта от други идентификатори, а не оправдава категорични изводи.

Съдът приема, че при спор за пенсия и при отнемане на вече отпуснато право, рисковете от близки имена не могат да се „прескочат“ само с удостоверение за непроменени имена, защото въпросът не е дали Г. е сменял имената си, а дали във ведомостите, които се сочат като първичен източник, правилно е извършено съпоставянето на лицето – т.е. дали „липсата“ на Г. през спорните дълги периоди е действителна липса на труд и осигуряване или е резултат от неяснота/грешка в идентификацията. Когато държавен орган отнема отпуснатата пенсия с аргумент „не фигурира“, той дължи да изключи разумните алтернативи, включително идентификационни несъответствия. По делото такива изключващи действия не се установяват.

Съдът намира за неприемлив от гледна точка на чл. 99 КСО начина, по който органът „обезсилва“ УП-2 с рег. № 194/21.11.1994 г. и трудовата книжка, чрез логическата конструкция: „не фигурира във ведомостите; невъзможно е УП-2 да е издадено след документална проверка; документът е с невярно съдържание“. Това е вероятност, не установен факт. Съдът не отрича, че разплащателните ведомости са първичен документ, нито че при установено несъответствие между първични и вторични документи по правило следва да се даде превес на първичните. В случая обаче административният орган не е установил по несъмнен начин такова несъответствие за целия релевантен период, нито е доказал, че проверката на първичните документи е изчерпателна и надеждна по отношение на идентификацията на лицето и обхвата на архивния масив. При това положение изводът за „невярно съдържание“ на УП-2, изведен единствено от логическо предположение, не може да обоснове приложението на чл. 99 КСО. Самият орган признава, че УП-2 е било обект на графическа експертиза с ограничена цел (да се провери връзка с конкретни обвиняеми лица) и че експертизата е изключила тази връзка, както и че документът не е изследван относно авторството/автентичността поради липса на установени длъжностни лица, подписали го (подписите са без имена). Т.е. органът сам констатира, че няма завършена

проверка за автентичност, но въпреки това прави крайния извод за „невярно съдържание“. Именно тук възражението на жалбоподателя, че административният орган действа въз основа на „съмнения“ и неконкретизирано „оспорване на истинност“, се явява основателно. Удостоверение образец УП-2 представлява частен удостоверителен документ, който по силата на специалната уредба на Кодекса за социално осигуряване и Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж е допустимо доказателство в пенсионното производство. Макар доказателствената му стойност да подлежи на оборване, когато се твърди „невярно съдържание“, административният орган е длъжен да конкретизира в какво се изразява това несъответствие – относно период, длъжност, осигурител, идентичност на лицето или други релевантни обстоятелства – и да събере годни и достатъчни доказателства, които да обосноват извод за несъответствие с действителните факти. При липса на такава конкретизация и доказване, твърдението за „невярно съдържание“ остава на равнището на предположение, което не е достатъчно, за да обоснове отмяна на вече отпуснато пенсионно право по реда на чл. 99 КСО. Още повече, в конкретния спор УП-2 и трудовата книжка не са „нови“ документи, представени за първи път, а са документи, които са били използвани при отпускането на пенсията през 2017 г. и са формирали стабилизирано правоотношение. Когато държавата чрез органа си ревизира отпуснатата пенсия, тя следва да проведе ревизията при пълно и главно доказване и мотивираност, защото последицата е отнемане на социално право.

Ключово значение има спорът за движението и наличността на оригиналите на трудовата и военната книжка. Органът поддържа, че документите са върнати през 2017 г. (на пълномощник) с опис на върнати документи и изтъква, че към онзи момент не е имало нормативно задължение да се изготвят копия. Жалбоподателят твърди, че документите не са му върнати и до момента, и че органът ги е „върнал на друго лице“, поради което той не може да ги представи. По делото е видно, че след отпускането органът е изисквал повторното представяне на оригиналите, а жалбоподателят е заявил, че те са у пълномощника му и не са при него. При тази фактическа ситуация съдът приема, че не е допустимо административният орган да гради неблагоприятен извод само върху това, че лицето „не представя“ оригиналите, без да изясни докрай движението им и без да положи реални усилия по служебен ред да ги издири/изиска, включително когато самият орган твърди, че документи са били изисквани и предавани на органи на МВР и/или по досъдебни производства. Служебното начало по чл. 9 АПК в пенсионните производства не се изчерпва с изпращане на писма за изискване на оригиналите, а включва задължение органът да събира относимите доказателства, когато лицето обосновава твърди, че не разполага с тях поради обстоятелства, свързани с вече проведени проверки и действия на самите институции. При отмяна по чл. 99 КСО органът трябва да отстрани разумните съмнения относно възможността на лицето да участва ефективно в доказването. Съдът не освобождава осигуреното лице от задължението за съдействие в пенсионното производство. В конкретния случай обаче спорът не се свежда до обикновено непредставяне на документи, а до твърдяно движение на оригинали на трудовата и военната книжка през институции във връзка с проверки и преписки. При такива обстоятелства административният орган не може да извежда неблагоприятен извод единствено от липсата на повторно представяне, без да изясни по служебен ред съдбата на документите, чието изискване и предаване сам твърди в мотивите на акта.

Неоснователно е възражението на ответника за доказателствената тежест. Вярно е, че осигуреното лице следва да съдейства и да представя доказателства, които притежава, и че при първично отпускане непредставянето на доказателства може да доведе до отказ. В настоящия спор обаче се отнема вече отпуснатата пенсия чрез отмяна на влязло в сила отпускателно разпореждане. В тази хипотеза органът носи тежестта да установи основанията по чл. 99 КСО с достатъчни и годни доказателства. Не може стабилитетът на отпускателното разпореждане да

бъде разрушен чрез вероятностни изводи, нито чрез прехвърляне на риска от липсващи/недостъпни документи изцяло върху осигуреното лице, когато именно органът и други държавни органи са участвали в движението на документите. Настоящият съдебен състав не поставя под съмнение правомощията на контролните органи на НОИ да извършват проверки и да събират доказателства в рамките на пенсионното производство. Спорът е единствено дали в конкретния случай при упражняване на тези правомощия е доказана материалноправната предпоставка на чл. 99, ал. 1, т. 2, б. „г“ КСО за отмяна на влязло в сила отпускателно разпореждане.

Съдът намира, че при така установените празноти в изясняването на фактите материалноправната предпоставка на чл. 99, ал. 1, т. 2, б. „г“ КСО – „установено неправилно отпускане“ – не е доказана при изискването на закона за установяване на предпоставката по чл. 99 КСО. Отрицателният факт „не фигурира във ведомостите“ не е превърнат в безспорно доказателство за липса на стаж за десетилетия, предвид наличието на близки имена и липсата на задълбочено идентификационно сравнение по вътрешни данни от ведомостите (длъжност, участък/обект, възнаграждение, подпис/почерк, други идентификатори), спорът за местонахождението на оригиналите и невъзможността на лицето да представи документите, които са били използвани през 2017 г., както и липсата на завършено и конкретизирано оборване на доказателствената сила на УП-2 и трудовата книжка (автентичност/съдържание), при което органът сам признава, че документът не е изследван по авторство и подписите са без имена. При това положение актът по чл. 99 КСО се явява издаден при непълно установяване на релевантните факти.

По довода за нищожност по чл. 177, ал. 2 АПК съдът намира, че за да е налице нищожност поради противоречие със сила на пресъдено нещо, е необходимо да се установи твърдение на страни, предмет и правно основание, както и постановяване на последващ акт в противоречие с установеното със задължителна сила разрешение. Решение № 1527/11.03.2021 г. по адм. дело № 8284/2020 г. на АССГ е постановено по отношение на конкретни разпореждания от 2020 г. и съответните им административни потвърждавания. Настоящото производство касае решение от 2024 г., издадено в рамките на ново административно производство след връщане на преписката от Върховния административен съд и при различен предмет на съдебния контрол. При липса на твърдение на оспорения административен акт и предмета на решението, на което се позовава жалбоподателят, не е налице хипотеза на нищожност, а евентуален порок на материална законосъобразност.

С оглед изложеното оспореното решение следва да бъде отменено, а преписката да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне при задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК НОИ - юридическото лице, в чиято структура е органът-ответник следва да заплати на жалбоподателя направените разноси, включително тези за касационната инстанция на основание чл. 226, ал. 3 АПК в общ размер на 5 000,00 лв. (2 556,46 евро), в т.ч. 2 000,00 лв. заплатено в брой адвокатско възнаграждение по адм. дело № 5533/2024 г., доказано с приложен по делото договор за правна защита и съдействие от 15.05.2024 г. (л. 13), 2500,00 лв. адвокатско възнаграждение заплатено в брой по адм. дело № 2550/2025 г. на ВАС, доказано с представения по последното договор за правна защита и съдействие от 29.01.2025 г. (л.45), както и 500,00 лв. за адвокатско възнаграждение в настоящото производство, съгласно представените заявления и разписка (л. 34-35).

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК. Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 2153-18-8/30.04.2024 г. на директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт – С., с което е потвърдено Разпореждане № 2107-18-65#4/06.03.2024 г. на ръководител „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ – С..

ИЗПРАЩА преписката на директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт – С. за ново произнасяне, при спазване на указанията, дадени с мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт, гр. С., [улица], да заплати на Г. П. Г., [населено място], кв. Ф., [улица], разноси по делото в размер на 2 556,46 евро (две хиляди петстотин петдесет и шест евро и четиридесет и шест евроцента), равняващи се на 5 000,00 (пет хиляди) лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба чрез Административен съд – София-град пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните.

Препис от решението да се изпрати на страните по реда на чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: